

É R T E S Í T Ó

AZ ERDÉLYI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET HIVATALOS LAPJA

TIZENHETEDIK ÉVFOLYAM
MÁSODIK SZÁM
KÉTEZERNYOLC
FEBRUÁR

A REFORMÁTUS SZEMLE MELLÉKLETE
ELNÖK: DR. PAP GÉZA
SZERKESZTI: GYENGE JÁNOS

A ROMÁNIAI REFORMÁTUS EGYHÁZ ALKOTMÁNYA (STATÚTUM)

STATUTUL BISERICII REFORMATE DIN ROMÂNIA

CAP. I Dispoziții generale

ART. 1

(1) Biserica Reformată din România face parte din Biserica Sfântă Apostolică a lui Isus Hristos. Biserica este trupul lui Hristos. În baza întregii Sfinte Scripturi, ca expresie a credinței sale, își însușește Crezul Niceo-Constantinopolitan, Crezul Apostolic, Confesiunea a doua Helvetică (1566) și Catehismul Heidelbergian (1563). Biserica Reformată din România, în evoluția sa istorică, a purtat următoarele denumiri: „Evangelico Reformata, vulgo Calviniana”, „Helvét Hitvallású Evangéliumi Református Egyház” (Biserica Evanghelică Reformată de Confesiune Helvetică), „Református Egyház” (Biserica Reformată) și Cultul Reformat Calvin.

(2) Biserica Reformată din România, prin identitatea principiilor de bază ale confesiunii sale, formează o unitate sinodală cu toate bisericile reformate de limbă maghiară, comunitate de credință, sufletească și de iubire cu toate bisericile reformate din lume. În comunitatea Sfintei Biserici creștine universale promovează relații ecumenice.

ART. 2

Menirea Bisericii Reformate din România este de a propovădui Cuvântul lui Dumnezeu în concordanță cu Sfânta Scriptură și confesiunile însușite, împărtășirea sacramentelor (botez, cuminecătură), exercitarea disciplinei bisericesti, a educației creștine, a misiunii și diaconiei creștine, în vederea menținerii unității de credință și păcii în rândul credincioșilor bisericii reformate.

ART. 3

Membrii Bisericii Reformate din România sunt cei care au fost botezați, se consideră de religie reformată în fața autorităților bisericesti și publice, sunt membri înregistrați ai unei parohii reformate – de oriunde din lume – și își însușesc confesiunile și legile bisericii reformate.

ART. 4

(1) În Biserica Reformată din România limba folosită la serviciile divine și în administrația internă este limba maghiară.

A ROMÁNIAI REFORMÁTUS EGYHÁZ ALKOTMÁNYA (STATÚTUM)

*Jézus Krisztus Anyaszentegyházában
„mindenek ékesen és jó renddel legyenek”.
(1Kor 14,40)*

I. fejezet

Általános rendelkezések

1. §.

(1) A Romániai Református Egyház Jézus Krisztus szent, apostoli egyházának része. Az Egyház Krisztus teste. A teljes Szentírás alapján hitének kifejezőjéül a Nicea-Konstantinápolyi Hitvallást, az Apostoli Hitvallást, a II. Helvét Hitvallást (1566) és a Heidelbergi Kátét (1563) fogadja el. A Romániai Református Egyház történeti fejlődése során a következő elnevezéseket használta: „Evangelico Reformata, vulgo Calviniana”, „Helvét Hitvallású Evangéliumi Református Egyház”, „Református Egyház” és „Cultul Reformat Calvin”.

(2) A Romániai Református Egyház hitvallásai alapelveinek azonoságánál fogva zsinati egységben van minden magyar nyelvű református egyházzal, hitbeli, lelki és szeretetközösséget alkot a világ minden református egyházával. Az egyetemes keresztyén anyaszentegyház közösségében ökumenikus kapcsolatok fenntartására törekszik.

2. §.

A Romániai Református Egyház feladata Isten Igéjének a Szentírással és elfogadott hitvallásaival egyező hirdetése, a sákramentumok (kereszttség, úrvacsora) kiszolgáltatása, az egyházfegyelem, a keresztyén nevelés, a misszió és a keresztyén szolgáló szeretet gyakorlása a református hívek hitbeli egységének és békéjének megőrzése érdekében.

3. §.

A Romániai Református Egyház tagjai mindazok, akik részestültek a kereszttségben, reformátusoknak vallják magukat egyházi és világi hatóságok előtt, valamelyik református egyházközösségnek nyilvántartott tagjai – éljenek bárhol a világon – és elfogadják a református egyház hitvallásait és törvényeit.

4. §.

(1) A Romániai Református Egyház istentiszteleti és belső ügyviteli nyelve a magyar nyelv.

(2) Evidența financiar-contabilă se ține conform *Legii nr. 489/2006* privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor.

ART. 5

(1) Biserica Reformată din România recunoaște și respectă Constituția și legile României.

(2) Biserica Reformată din România, în organizarea, legiferarea, guvernarea, supravegherea și în aplicarea disciplinei interne, este autonomă și independentă. Autonomia ei este garantată de Constituția României.

**CAP. II
Structura organizatorică**

ART. 6

(1) Biserica Reformată din România este constituită din comunități parohiale.

(2) Parohia este comunitatea organizată a membrilor bisericii de pe un teritoriu delimitat, în scopul asigurării serviciilor divine și a celorlalte activități religioase, conform legilor interne și confesiunilor înșușite.

(3) În vederea guvernării, organizării, supravegherii, respectiv aplicării disciplinei, mai multe parohii formează protopopiate, mai multe protopopiate formează eparhii, iar eparhiile formează Biserica Reformată din România.

(4) Biserica Reformată din România, parohiile, protopopiatele și eparhiile ei sunt persoane juridice cu drept de autoguvernare.

(5) Înființarea parohiilor se face prin voința exprimată a credincioșilor reformați care trăiesc pe un teritoriu administrativ delimitat, cu aprobarea forurilor bisericesti superioare. Parohiile se desființează în cazul în care nu își mai pot îndeplini scopul pentru care au fost înființate, prin hotărârea membrilor Adunării generale parohiale, cu aprobarea forurilor bisericesti superioare. Patrimoniul parohiei desființate va fi preluat de parohia la care credincioșii au fost repartizați.

(6) Înființarea, desființarea sau schimbarea delimitării teritoriale a protopopiatelor se face prin hotărârea Adunării generale eparhiale, iar cea a eparhiilor se face prin hotărârea Sinodului Bisericii Reformate din România.

**CAP. III
Organele de guvernare și control**

ART. 7

(1) Biserica Reformată din România este guvernată la toate nivelurile pe baza Sfintei Scripturi și a confesiunilor sale, conform principiilor sinodo-prezbiteriale, de către organe alese de enoriași.

(2) Organele de guvernare și de reprezentare ale parohiei sunt: Adunarea generală parohială și Consiliul parohial. Președinția ambelor organe este alcătuită din preot și primcurator (curator). Adunarea generală parohială este formată din membrii majori ai parohiei care și-au achitat contribuția permanentă pentru anul în curs. Membrii Consiliului parohial, prezbiterii sunt aleși de Adunarea generală parohială, numărul lor se stabilește în funcție de numărul enoriașilor din parohie, respectiv minimum 4 până la maximum 36. Adunarea generală parohială și Consiliul parohial iau hotărâri valabile cu majoritatea voturilor celor prezenți. Atribuțiile Adunării generale parohiale sunt reglementate de legile interne ale Bisericii Reformate din România.

(3) Organele de guvernare și de reprezentare ale protopopiatului sunt: Adunarea generală protopopială și Consiliul protopopial. Președinția ambelor organe este alcătuită din protopop și primcuratorul protopopial. Adunarea generală protopopială este formată din preoții și reprezentanții prezbiteriali ai parohiilor. Membrii Consiliului protopopial sunt aleși de Adunarea generală protopopială, în număr de 6 până la 10, în mod paritar, dintre preoți și prezbiteri. Adunarea generală protopopială și Consiliul protopopial iau hotărâri valabile cu

(2) A financiar-contabilă se ține conform *Legii nr. 489/2006* privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor.

5. §.

(1) A României Reformatus Egyház tiszteletben tartja României alkotmányát és törvényeit.

(2) A României Reformatus Egyház szervezetében, jogszabályalkotásában, kormányzatában, ellenőrzési és belső fegyelmezési munkájában önálló és független. Autonomiáját României alkotmánya szavatolja.

**II. fejezet
Szervezeti felépítés**

6. §.

(1) A României Reformatus Egyház egyházközségekből áll.

(2) Az egyházközség az egyház tagjainak egy meghatározott területen, az istentisztelet gyakorlásának és a keresztyén élet hitvallásainak megfelelő folytatása végett, az egyházi jogszabályok szerint szervezett gyülekezete.

(3) Az egyházi kormányzás, rendtartás, felügyelet és fegyelmezés céljából több egyházközség egyházmegyét, több egyházmegye egyházkerületet alkot, az egyházkerületek alkotják a României Reformatus Egyházat.

(4) A României Reformatus Egyház, annak egyházközségei, egyházmegyei és egyházkerületei, önkormányzati joggal rendelkező jogi személyek.

(5) Egyházközségek létrehozása egy meghatározott közigazgatási területen élő református hívek kifejezett akaratából, a felsőbb egyházi testületek jóváhagyásával történik. Az egyházközség megszűnik, az egyházközségi közgyűlés határozatával és a felsőbb egyházi hatóságok jóváhagyásával, ha feladata teljesítésére képtelenné válik. A megszüntetett egyházközség vagyona arra az egyházközségre száll, amelyhez a híveket beosztották.

(6) Az egyházmegyék létrehozása, megszüntetése vagy határainak módosítása az Egyházkerületi Közgyűlés, az egyházkerületek esetében a Zsinat hatáskörébe tartozik.

**III. fejezet
Kormányzati és ellenőrző testületek**

7. §.

(1) A României Reformatus Egyház a Szentírás és hitvallásai alapján, minden szinten a zsinatpresbiteri kormányzati elvek szerint, a hívek által választott testületek által kormányozza magát.

(2) Az egyházközség kormányzó testületei az Egyházközségi Közgyűlés és a presbitérium. Mindkét testület elnöke a lelkipásztor és a főgondnok, illetve a gondnok. Az Egyházközségi Közgyűlést az egyházközség azon felnőtt tagjai alkotják, akik a folyó évre kifizették a rendszeres egyházfenntartói járulékot. A presbitérium tagjait az Egyházközségi Közgyűlés választja, számuk megállapítása az egyházközség lélekszáma függvényében történik, 4–36 között. Az Egyházközségi Közgyűlés és a presbitérium határozatait a jelenlevők szavazatainak többségével hozza. Az Egyházközségi Közgyűlés feladatait a României Reformatus Egyház belső törvényei szabályozzák.

(3) Az egyházmegye kormányzó és képviselő testületei az Egyházmegyei Közgyűlés és az Egyházmegyei Tanács. Mindkét testület elnöke az esperes és az egyházmegyei főgondnok. Az Egyházmegyei Közgyűlést az egyházközségek lelkészei és presbiteri képviselői alkotják. Az Egyházmegyei Tanács tagjait az Egyházmegyei Közgyűlés választja a lelkészek és presbiterek közül. Számuk 6–10, paritásos alapon. Az Egyházmegyei Közgyűlés és az Egyházmegyei Tanács érvényes határozatokat hoz a jelenlevő tagok szavazatainak többségével. Az Egyházmegyei Közgyűlés feladatait a României Reformatus Egyház belső törvényei szabályozzák.

majoritatea voturilor celor prezenți. Atribuțiile Adunării generale protopopiale sunt reglementate de legile interne ale Bisericii Reformate din România.

(4) Organele de guvernare și de reprezentare ale eparhiei sunt: Adunarea generală eparhială și Consiliul dirigent. Președinția ambelor organe este alcătuită din episcop și primcuratorul eparhial (primcuratorul executiv). Adunarea generală eparhială este formată din protopopi, primnotari protopopiali (vicari), primcuratori protopopiali și din reprezentanții protopopiatelor aleși în mod paritar dintre preoți și prezbiteri. Membrii Consiliului dirigent eparhial sunt aleși de Adunarea generală eparhială, numărul lor fiind stabilit de Adunarea generală eparhială. Adunarea generală eparhială și Consiliul dirigent iau hotărâri valabile cu majoritatea voturilor celor prezenți. Atribuțiile Adunării generale eparhiale sunt reglementate de legile interne ale Bisericii Reformate din România.

(5) Regulamentele adoptate de aceste organe intră în vigoare după aprobarea lor de către organele ierarhic superioare.

(6) Organul suprem legislativ și de reprezentare al Bisericii Reformate din România este Sinodul Bisericii Reformate din România, denumit în continuare Sinodul, iar organul suprem executiv este Consiliul permanent al Sinodului. Președinția ambelor organe supreme este compusă din episcopii și primcuratorii (primcuratorul executiv) eparhiilor. Sinodul este alcătuit din preoți și prezbiteri aleși de adunările generale eparhiale, numărul lor fiind stabilit de adunări. Membrii Consiliului permanent sunt aleși de Sinod. Sinodul și Consiliul permanent iau hotărâri valabile cu majoritatea voturilor celor prezenți.

(7) Plenara Sinodului își alege președinții de ședință pentru ciclurile de plenară (un preot și un prezbiter). Aceștia sunt și președinții de ședință ai Consiliului permanent al Sinodului pe perioada respectivă.

(8) Legile Bisericii Reformate din România sunt adoptate, aprobate și implementate de Sinod. Funcționarea Sinodului este asigurată de secretariatul Sinodului (convent), care funcționează sub îndrumarea Consiliului permanent al Sinodului.

(9) Interpretarea legilor, regulamentelor, hotărârilor bisericești interne, precum și luarea deciziilor în litigii legislative țin de competența Curții Constituționale a Sinodului. Membrii acesteia sunt aleși de Sinod, conform regulamentului de funcționare al Sinodului.

(10) În scopul îndeplinirii atribuțiilor, organele bisericești, la toate nivelurile, pot alcătui comisii de specialitate.

(11) Autoritățile de control și apel ale parohiilor sunt protopopiatele, cele ale protopopiatelor, eparhiile, iar autoritatea de control și apel a eparhiilor este Sinodul.

CAP. IV Personalul bisericii

ART. 8

(1) În cadrul Bisericii Reformate din România există următoarele funcții de bază: preot, prezbiter, diacon (asistent social). Funcțiile sunt de același rang.

(2) Preoții sunt pregătiți în instituții de învățământ superior recunoscute de Biserica Reformată din România. Preoții sunt aleși de adunările generale parohiale. Angajarea acestora și concedierea lor au loc în conformitate cu legile bisericii și cu Codul muncii. Suspendarea activității preotului (cu excepția suspendării temporare în cazul investigațiilor disciplinare), transferul acestuia sau interzicerea definitivă de a practica această profesie este posibilă/posibil doar pe cale disciplinară, în conformitate cu regulamentul disciplinar bisericesc. Persoana căreia i s-a interzis practicarea profesiei de preot nu mai are dreptul de a sluji în cadrul Bisericii Reformate din România. Încălcare a acestei prevederi se sancționează potrivit legii penale.

(3) Prezbiterii și diaconii sunt aleși de Adunarea generală parohială din rândul enoriașilor cu drept de a fi aleși, demni de a îndeplini aceste funcții. Primcuratorul (curatorul) parohial este ales de Consiliul parohial din rândul prezbiterilor.

(4) Az egyházkerület kormányzó és képviselő testületei az Egyházkerületi Közgyűlés és az Igazgatótanács. Mindkét testület elnöke a püspök és az egyházkerületi (ügyvezető) főgondnok. Az Egyházkerületi Közgyűlést az esperesek, egyházmegyei főjegyzők, egyházmegyei főgondnokok és az egyházmegyék képviselői alkotják. Ez utóbbiakat a lelkészek és presbiterek közül választják paritásos alapon. Az Igazgatótanács tagjait az Egyházkerületi Közgyűlés választja, számukat az Egyházkerületi Közgyűlés állapítja meg. Az Egyházkerületi Közgyűlés és az Igazgatótanács érvényes határozatot hoz a jelenlevő tagok szavazatainak többségével. Az Egyházkerületi Közgyűlés feladatait a Romániai Református Egyház belső törvényei szabályozzák.

(5) Ezen testületek hatáskörükben szabályrendeleteket alkotnak, amelyek a közvetlen felettes testületeik jóváhagyását követően lépnek hatályba.

(6) A Romániai Református Egyház legfőbb törvényalkotó és képviselői testülete a Romániai Református Egyház Zsinata, a továbbiakban Zsinat, legfőbb végrehajtó testülete pedig a Zsinati Állandó Tanács. Mindkét testület elnöksége az egyházkerületek püspökeiből és főgondnokaiból (ügyvezető főgondnokából) áll. A Zsinatot az egyházkerületi közgyűlések által választott lelkészek és presbiterek alkotják, ezek számát a közgyűlések állapítják meg. A Zsinati Állandó Tanács tagjait a Zsinat választja. A Zsinat és a Zsinati Állandó Tanács érvényes határozatot hoz a jelenlevő tagok szavazatainak többségével.

(7) A Zsinat ülészakonként maga választja lelkészi és presbiteri ülésvezető elnökeit, akik egyben a Zsinati Állandó Tanács ülésvezető elnökei is a megfelelő időszakban.

(8) A Romániai Református Egyház jogszabályait a Zsinat alkotja, hagyja jóvá és lépteti életbe. A Zsinat működését a Zsinati Állandó Tanács felügyelete alatt működő zsinati titkárság (konvent) biztosítja.

(9) A jogszabályok, szabályrendeletek és rendelkezések értelmezése, jogviták eldöntése a Zsinati Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozik. Az Alkotmánybíróság tagjait a Zsinat választja az erre vonatkozó szabályrendelet szerint.

(10) Az egyházi testületek, minden szinten, feladataik teljesítése érdekében szakbizottságokat hozhatnak létre.

(11) Az egyházköztségnek az egyházmegye, az egyházmegyének az egyházkerület, az egyházkerületeknek a Zsinat a felügyeleti és fellebbezési hatósága.

IV. fejezet Az egyház tisztségviselői

8. §.

(1) A Romániai Református Egyházban a következő alaptisztségek vannak: lelkipásztor, presbiter, diakónus. A tisztségek egyenrangúak.

(2) A lelkipásztorok a Romániai Református Egyház által elismert felsőfokú tanintézetekben szereznek képesítést. A lelkipásztorokat az Egyházközségi Közgyűlés választja. Alkalmazásuk és munkaviszonyuk megszűnése az egyház jogszabályaival és a munkatörvénykönyvvel összhangban történik. A lelkipásztor tevékenységének felfüggesztése (kivéve a fegyelmi vizsgálat idejére történő ideiglenes felfüggesztést), a lelkipásztor áthelyezése, szolgálattól való végleges eltávolítása csak fegyelmi úton történhet, az egyház fegyelmi szabályzata szerint. A lelkipásztori szolgálattól véglegesen eltávolított személy a Romániai Református Egyházban lelkipásztori szolgálatot nem vehet, ha mégis megteszi, ez büntetőjogi eljárást von maga után.

(3) A presbitereket és diakónusokat az Egyházközségi Közgyűlés választja az egyházközség arra érdemes, választhatósági jogú tagjai közül. Az egyházközségi főgondnokot (gondnokot) a presbiterium választja a presbiterek közül.

(4) Reprezentanții protopopiatului sunt: protopopul, primcuratorul protopopial, primnotarul protopopial (vicar) și curatorul protopopial. Aceștia sunt aleși de Adunarea generală protopopială.

(5) Reprezentanții eparhiei sunt: episcopul, primcuratorul eparhial și episcopul vicar, care este locțiitorul episcopului. Aceștia sunt aleși de Adunarea generală eparhială.

(6) Mandatul celor aleși este de 6 ani și pot fi realeși. Excepție fac primcuratorul și curatorul parohiei, care sunt aleși de către Consiliul parohial pe o perioadă de 3 ani. La expirarea mandatului, ei pot fi realeși. După expirarea mandatului de 6 ani, protopopul, primcuratorul protopopial, episcopul, primcuratorul eparhial, respectiv președinții de ședință ai Sinodului pot fi realeși pentru un mandat consecutiv doar o singură dată în cadrul aceluși organ în care își desfășoară activitatea.

(7) Dacă pentru îndeplinirea unor funcții se ia în considerare vechimea în funcție, aceasta se va referi la durata vechimii în aceeași funcție. Exercițarea sau transferarea funcțiilor legate de vechimea în funcție este reglementată de legile interne ale Bisericii Reformate din România.

(8) Toate organele cu drept de autogovernare ale Bisericii Reformate din România pot angaja funcționari (cantori, contabili, secretari, consilieri juridici, îngrijitori etc.), în vederea îndeplinirii sarcinilor ce le revin.

(9) Niciun membru al bisericii – în calitate de funcționar sau în calitate de membru ales al unui organ bisericesc – nu poate participa la dezbateri, luări de măsură și decizii în cazurile în care este interesat el personal sau soțul, soția, respectiv rudele în linie dreaptă ori colaterală până la gradul al IV-lea, cumnatul sau cumnata; nici în cazurile în care este ori a fost reprezentant legal sau mandatar al uneia dintre părți.

(10) Dacă membrii Bisericii Reformate din România, în calitate de enoriași sau în calitate de demnitari, funcționari ori mandatarii împuterniciți la îndeplinirea unor sarcini, comit cu intenție sau din neglijență fapte cauzatoare de prejudicii materiale bisericii, sunt răspunzători material, disciplinar, civil și penal.

CAP. V Instituțiile bisericești

ART. 9

(1) Biserica Reformată din România și organele acesteia cu drept de autogovernare, în scopul îndeplinirii sarcinilor ce le revin, pot înființa:

a) instituții de învățământ: institut teologic de grad universitar, universitate cu facultăți pentru pregătirea profesorilor de religie, a diaconilor, cantorilor; facultăți cu alte profiluri și specializări; școli medii, școli profesionale, școli primare, școli generale și alte școli; grădinițe, respectiv cămine și colegii pentru acestea. Aceste instituții de învățământ funcționează conform regulamentelor elaborate și aprobate de Sinod și conform legislației de stat în domeniu;

b) instituții de caritate: unități caritative și spitale pentru îngrijirea și tratamentul bolnavilor, persoanelor vârstnice, orfanilor, copiilor abandonati, a persoanelor cu dizabilități, precum și alte unități caritative speciale;

c) fundații, asociații, edituri de cărți și reviste, emisiuni și emisiuni de radio și televiziune;

d) federații, conferințe, colegii profesionale;

e) casă de pensii și ajutor reciproc, care funcționează conform regulamentului aprobat de Sinod.

(2) Statutele instituțiilor enumerate la literale b–d) sunt aprobate de forurile bisericești competente.

(3) Funcționarea tuturor instituțiilor înființate în scopul îndeplinirii sarcinilor bisericii este în concordanță cu dreptul de liberă practică a credinței religioase. Ele sunt instrumentele primite de la Domnul Isus Hristos pentru slujirea Bisericii, care, ca atare, se supun guvernării, organizării și supravegherii forurilor bisericești competente.

(4) Az egyházmegye képviselői: az esperes, egyházmegyei főgondnok, egyházmegyei főjegyző és egyházmegyei gondnok, akiket az Egyházmegyei Közgyűlés választ.

(5) Az egyházkerület képviselői: a püspök, egyházkerületi főgondnok és a püspökhelyettes, akiket az Egyházkerületi Közgyűlés választ.

(6) A megválasztottak megbízatása 6 éves időtartamra szól és újraválaszthatók, kivéve az egyházközségi főgondnokot és gondnokot, akiket a presbitérium 3 évre választ a presbiterek közül. Ezek a megbízatásuk lejártával újraválaszthatók. Az esperes, az egyházmegyei főgondnok és gondnok, a püspök és az egyházkerületi főgondnokok, valamint a zsinati ülésvezető elnökök 6 éves megbízatásuk lejárta után csak egyszer választhatók újra abban a testületben, amelyben végezték tevékenységüket.

(7) Ha az egyházi tisztség betöltésénél a hivatali rangidőséget számításba vesszük, akkor ezen az illető tisztség viselésének időtartama értendő. A hivatali rangidőséghez kötött tisztségek betöltését, vagy átruházását a Romániai Református Egyház belső törvényei szabályozzák.

(8) A Romániai Református Egyház minden önkormányzati joggal rendelkező testülete, feladatai teljesítésére, tisztségviselőket (kántorokat, könyvelőket, titkárokat, jogtanácsosokat, gondozókat stb.) alkalmazhat.

(9) Az egyháznak egyetlen tagja sem vehet részt sem mint tisztségviselő, sem mint valamely egyházi testület tagja, olyan ügyre vonatkozó intézkedésben, tárgyalásban vagy határozathozatalban, amelyben ő maga, házastársa, egyenes ági vagy oldalági rokona IV. fokig, sógora, vagy sógornője érdekelt, sem pedig olyan ügyekben, amelyekben, mint valamelyik fél törvényes képviselője, meghatalmazottja járt el.

(10) Ha a Romániai Református Egyház tagjai, mint hívek, tisztségviselők, tisztségviselők, vagy bizonyos feladatok végzésére megbízott meghatalmazottak szándékosan vagy gondatlanul anyagi kárt okoznak az egyháznak, ezért anyagi, fegyelmi, polgári és büntetőjogi felelősséggel tartoznak.

V. fejezet Az egyház intézményei

9. §.

(1) A Romániai Református Egyház és önkormányzati joggal rendelkező testületei, feladataik teljesítésére létrehozhatnak:

a) tanintézeteket: egyetemi fokú teológiai intézetet, vallásstanár-, diakónus-, kántorképző fakultásokkal működő egyetemet; más szakokat és képzést magukba foglaló fakultásokat, középiskolákat, szakiskolákat, elemi és általános iskolákat, óvodákat és mindezek számára bentlakásokat és kollégiumokat. E tanintézetek a Zsinat által kidolgozott és jóváhagyott szabályzatok szerint működnek, a megfelelő állami törvényekkel összhangban;

b) szeretetintézményeket: betegeket, időseket, árvákat, utca-gyermekeket, fogyatékosokat gondozó intézeteket, kórházakat és más különleges karitatív intézményeket;

c) alapítványokat, egyesületeket: könyv- és folyóirat-kiadót, rádió- és tv-adókat és műsorokat;

d) szövetségeket, értekezleteket, szakmai kollégiumokat;

e) nyugdíjintézetet és önszegélyző pénztárt, amely a Zsinat által jóváhagyott szabályrendelet alapján működik.

(2) A b–d) pontokban felsorolt intézmények szabályzatát az illetékes egyházi hatóságok hagyják jóvá.

(3) Az egyház feladatának teljesítésére létesült valamennyi intézmény működése összhangban van a vallás szabad gyakorlásának jogával, az egyház Krisztustól nyert szolgálatának eszközei, s mint ilyenek, az egyházi hatóságok igazgatása, kormányzata és felügyelete alatt állnak.

CAP. VI
Baza materială

ART. 10

(1) Biserica Reformată din România asigură baza materială necesară îndeplinirii misiunii sale din contribuțiile permanente ale enoriașilor, din donații personale, subvenții de la stat, din ajutoare, chirii, venituri din activitatea unor fundații, a unor unități economice, comerciale și din alte venituri.

(2) Biserica Reformată din România, eparhiile, respectiv organele și instituțiile cu drept de autogovernare pot înființa sau primi spre administrare unități economice, comerciale, fonduri financiare sau alte fonduri, cu scopul subvenționării activităților bisericești. Funcționarea acestora este reglementată prin legi speciale interne.

(3) Toate instituțiile de învățământ, asociațiile, conferințele, federațiile, formațiunile, fundațiile înființate sau recunoscute de biserică, în conformitate cu legile statului, se află sub guvernarea, administrarea și supravegherea organelor de autogovernare ale bisericii, la care solicită facilități fiscale și sprijin financiar din partea statului.

CAP. VII
Disciplina bisericească

ART. 11

(1) Soluționarea cazurilor disciplinare este de competența comisiilor disciplinare parohiale, protopopiale, eparhiale, respectiv a Comisiei de disciplină a Sinodului Bisericii Reformate din România. Comisiile disciplinare sunt alese de adunările generale la nivelurile corespunzătoare, respectiv de Plenara Sinodului. Aceste comisii își desfășoară activitatea în ședințe, cu prezența tuturor membrilor, conform regulamentului de disciplină.

(2) Cazurile disciplinare privind toți enoriașii, demnitarii, funcționarii și angajații bisericii revin în competența comisiilor disciplinare.

(3) Judecata bisericească este de două niveluri. Hotărârile instanței de fond pot fi atacate la comisiile disciplinare ierarhic superioare, a căror sentință este definitivă și irevocabilă. Hotărârea definitivă prin care s-a dispus excluderea unui preot din cler poate fi atacată cu recurs la Comisia de disciplină a Sinodului. Persoanele în cazul cărora s-a pronunțat sentință definitivă se pot adresa instanțelor civile de drept. Disciplina bisericească și procedura disciplinară se aplică conform regulamentului de disciplină al Bisericii Reformate din România.

CAP. VIII
Protecția constituțională

ART. 12

(1) Biserica Reformată din România se autoguvernează în conformitate cu prezentul statut, pe baza legilor adoptate de Sinod, a regulamentelor și dispozițiilor adoptate de celelalte organe bisericești. Pentru îndeplinirea menirii sale, a slujirii lui Dumnezeu, solicită ajutorul și protecția autorităților și organelor statului pentru:

a) implementarea și garantarea libertății religioase, a libertății presei, a autonomiei bisericii de a se organiza și funcționa liber;

b) garantarea desfășurării nestingherite și libere a serviciilor, slujbelor divine, precum și a protecției slujitorilor și participanților la acestea;

c) sprijinirea eforturilor susținute în vederea retrocedării instituțiilor, a bunurilor materiale și spirituale, remedierea prejudiciilor suferite de biserică, cauzate de sistemul totalitar din trecut;

d) protejarea enoriașilor persecutați din cauza convingerilor lor religioase sau dacă sunt obligați să participe la ceremonii religioase contrare convingerilor lor.

VI. fejezet
Az anyagi alapok

10. §.

(1) Szolgálatát betöltéséhez a Romániai Református Egyház a szükséges anyagi javakat az egyháztagok rendszeres hozzájárulásából, adományokból, állami támogatásokból, segélyekből, bérjövödelméből, alapítványi, gazdasági, kereskedelmi és egyéb jövedelmekből nyeri.

(2) A Romániai Református Egyház, az egyházkerületek, valamint ezek önkormányzati joggal rendelkező testületei, intézményei, egyházi célokat szolgáló gazdasági egységeket, pénzügyi és más alapokat létesíthetnek, fogadhatnak el és működtethetnek. Ezek működéséről külön belső jogszabály rendelkezik.

(3) Az egyház által az állam törvényeinek figyelembevételével létesített vagy elismert valamennyi intézmény, tanintézet, egyesület, értekezlet, szövetség, alakulat, alapítvány az egyház önkormányzati testületeinek igazgatása, kormányzata és felügyelete alatt áll, amihez az államtól adókedvezményt és anyagi támogatást igényel.

VII. fejezet
Az egyházfegyelem

11. §.

(1) A fegyelmi esetek elbírálása az egyházközségi, egyházmezei, egyházkerületi fegyelmi bizottságok, valamint a Romániai Református Egyház Zsinata Fegyelmi Bizottságának hatáskörébe tartozik. A fegyelmi bizottságokat a megfelelő szintű közgyűlések, illetve a Zsinat ülése választják meg. E bizottságok ülésekben végzik tevékenységüket, az összes tagok jelenlétében a Fegyelmi Szabályzatnak megfelelően.

(2) Az egyház összes tagjait, tisztségviselőit, tisztviselőit és alkalmazottait érintő fegyelmi ügyek az egyházi fegyelmi bizottságok hatáskörébe tartoznak.

(3) Az egyházi fegyelmezés kétszintű, minden fegyelmi határozat a közvetlen felettes fegyelmi bizottságnál megfellebbezhető, amelynek döntése végleges és visszavonhatatlan. Az a határozat, amely kimondja egy lelképásztor végleges eltávolítását a lelképásztori karból, a Zsinati Fegyelmi Bizottsághoz fellebbezhető. Minden fegyelmi úton, jogerős ítélettel elmarasztalt személy jogorvoslatért polgári bírósághoz fordulhat. Az egyházi fegyelmezés és fegyelmezési eljárás alkalmazásáról a Romániai Református Egyház fegyelmi szabályzata rendelkezik.

VIII. fejezet
Az alkotmányos védelem

12. §.

(1) A Romániai Református Egyház a jelen Statútummal összhangban, a Zsinat által alkotott jogszabályok és más egyházi testületek révén alkotott szabályrendeletekkel, rendelkezésekkel önállóan kormányozza magát. Feladata, Isten szolgálatának teljesítésében elvárja az állami hatóságok és testületek segítségét és védelmét:

a) a vallásszabadság, a sajtószabadság, valamint az egyház szabad szervezkedésére és működésére vonatkozó autonómiája alkalmazásában és biztosításában;

b) az istentiszteletek zavartalan és szabad tartásában, valamint az istentiszteleteken szolgálatot teljesítők és résztvevők védelmében;

c) a korábban tulajdonában lévő intézményeinek, anyagi, szellemi javainak visszaszerzésére való igyekezetében, valamint a volt totalitárius rendszer által okozott sérelmek jogorvoslatát célzó intézkedésében;

d) az egyháztagok vallásos meggyőződése miatti üldöztetése, vagy meggyőződésük ellenére más vallásos közösség szertartásain való részvételre kényszerítése esetén.

(2) În cazul neasigurării acestor protecții constituționale, legale sau a celor prevăzute în tratatele internaționale, după epuizarea tuturor posibilităților legale autohtone, Biserica Reformată din România își rezervă dreptul, în cazuri motivate, de a se adresa și apela la ajutorul unor organizații ecumenice sau foruri internaționale.

ART. 13

Organul central de conducere și de reprezentare a Bisericii Reformate din România este Sinodul, cu sediul în municipiul Cluj-Napoca, str. I. C. Brătianu nr. 51–53.

**CAP. IX
Dispoziții finale**

ART. 14

Prezentul statut poate fi modificat sau completat cu o majoritate de două treimi din numărul voturilor exprimate de către membrii Sinodului.

ART. 15

Prezentul statut a fost adoptat la 5 decembrie 2007, în ședința a II-a din Sesiunea I a Sinodului Bisericii Reformate din România, deschisă la 12 februarie 2007 în Cluj-Napoca, și intră în vigoare în termen de 30 de zile de la publicare. La data intrării în vigoare a prezentului statut, Statutul Bisericii Reformate din România, aprobat de Prezidiul Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Române prin *Decretul nr. 591 din 1 iunie 1949*, se abrogă.

(2) A fenti alkotmányos védelmek, vagy nemzetközi szerződésekben előírt kötelezettségekben foglaltak biztosításának elmulasztása esetén, az összes hazai törvény adta lehetőségek kimerítése után, indokolt esetben, az egyház igénybe veheti ökumenikus és más nemzetközi szervezetek segítségét.

13. §.

A Romániai Református Egyház országos központi vezető és képviseleti testülete a Zsinat, székhelye Kolozsvár, I. C. Brătianu u. 51–53. szám.

**IX. fejezet
Záró rendelkezések**

14. §.

Jelen alapjogszabály megváltoztatása vagy módosítása a Zsinat általános, kétharmados többségének határozatával történik.

15. §.

Jelen Statútumot 2007. december 5-én elfogadta a Romániai Református Egyház Zsinata 2007. február 12-én megnyitott I. ülészakának II. ülésén, életbe lép 30 nappal a közzététele után. A jelen Statútum életbe lépésének időpontjában a Romániai Református Egyház Statútuma, melyet a Román Népköztársaság Nagy Nemzetgyűlésének Elnöksége hagyott jóvá az 1949. június 1-én kelt 591. sz. dekretummal, érvényét veszti.

Jóváhagyta Románia Kormánya 2008. február 20-án, 186. sz. határozatával:

**HOTĂRÂRE nr. 186 din 20 februarie 2008
privind recunoașterea Statutului Bisericii Reformate din România**

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, precum și al *art. 49 alin. (2) și (3) din Legea nr. 489/2006* privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor, Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

ART. 1

Se recunoaște Statutul Bisericii Reformate din România, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

ART. 2

Pe data intrării în vigoare a prezentei hotărâri se abrogă *Decretul nr. 591/1949* pentru aprobarea Statutului Bisericii Reformate din România, nepublicat, cu modificările și completările ulterioare.

PRIM-MINISTRU
CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU

Contrasemnează:

Ministrul culturii și cultelor,
Adrian Iorgulescu

București, 20 februarie 2008.
Nr. 186.

**Megjelent a Hivatalos Közlöny (Monitorul Oficial)
2008. március 5-i 171. számában.**

ÉRTESÍTŐ

Kiadja az Erdélyi Református Egyházkerület Püspöki Hivatala
400079 Kolozsvár, I. C. Brătianu 51. Tel.: 0264-592453

Készült a Református Egyház Miskolc Sajtóközpontjának nyomdájában
ISSN – 0254-4458